

ELJÁRÁSREND
A DIABÉTESZES GYERMEKEK ELLÁTÁSÁRA

2025.

1. Törvényi háttér

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 62. §

(1a) ⁺ A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény vezetője a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabéteszrel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium vagy a szaggimnázium ötödik-nyolcadik évfolyamán az intézmény - beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is - felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabéteszrel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján az (1b)-(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosítja.

(1b) ⁺ Az intézmény vezetője a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára az (1a) bekezdés szerinti esetben és módon előírhatja

a) a vércukorszint szükség szerinti mérését,

b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

(1c) ⁺ A nevelési-oktatási intézmény vezetője az (1b) bekezdés szerinti feladat ellátását

a) olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, vagy

b) iskolaorvos vagy iskolavédőnő útján biztosítja.

(1d) ⁺ A szülő, más törvényes képviselő az (1a) bekezdés szerinti kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújtja be.

(1e) ⁺ Az intézmény vezetője az e § szerinti esetkörben egy esetleges rosszullét esetén az Eütv.vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet alakít ki.

2. Mi a cukorbetegség?

A cukorbetegség latin nevén diabetes mellitus - röviden diabétesz, a cukoranyag-csere zavara. Több típusú diabétesz ismert. Az 1-es típusú autoimmun betegség. A szervezet téves immunválasz során elpusztítja a saját inzulintermelő sejtjeit. Az inzulin egy hormon, a vércukorszint egyik legfőbb szabályozója. Feladata segíteni a cukornak a véráramból a sejtekbe jutását, ahol energiaként hasznosul, e nélkül nem tudnak működni a sejtek. Ha nincs inzulin, a cukor a véráramban marad, miközben a szervezet éhezik. Tünete az emelkedett vércukorszint. A 2-es típusú diabétesz során a szervezet termel inzulint, de vagy nem eleget, vagy az nem tud megfelelően hasznosulni (inzulinrezisztencia). Kialakulásában erős genetikai tényezők mellett szerepet játszik a túlsúly és a mozgásszegény életmód. A 2-es típusú diabétesz főként ún. életmód-terápiával kezelhető.

A gyermekek döntő többsége az 1-es típusba tartoznak. Az inzulin az élethez elengedhetetlen, ezért a cukorbeteg egy életen át inzulininjekciók formájában pótolja maguknak. Az inzulin pótlása mellett és azzal együtt a cukorbetegség kezelésének célja a nem cukorbeteghez hasonló vér- cukorszintek elérése.

A kezdődő cukorbetegség tünetei

- ✓ jó étvágy melletti gyors fogyás, testsúlycsökkenés ☒ erős szomjúságérzet, bő folyadékfogyasztás ☒ gyakori vizelet: csecsemők esetén "nehéz pelenka" a megnövekedett mennyiségű vizelet miatt kicsiknél a szobatisztaság elvesztése
 - nagyobbaknál éjszakai bepiselés vagy nappali gyakori mosdóba járás
- ✓ ólmos fáradtság, bágyadság, rossz közérzet
- ✓ acetonszagú (körümlakklemlőhöz hasonló, aromás, édes) lehelet
- ✓ homályos látás
- ✓ visszatérő vagy nem múló fertőzések, gyulladások

Ha egy gyermeknél a kezdődő cukorbetegség tüneteit tapasztalhatók, haladéktalanul jelezni kell azt a szülőknek, gondviselőknek!

Cukorbeteg gyermekek ellátásával kapcsolatos feladatok

A diabétesszel élő gyermek ellátása érdekében fontos a gyermek egyedi napirendjének és az inzulin napi adagolásának megismerése;

- annak megértése, hogy a napirend módosítása milyen keretek között lehetséges, s a napirend egyes pontjainak be nem tartása milyen következményekkel jár;
- a mozgás diabétesszel gyakorolt hatásának ismerete;
- azt tudni, hogyan lehet megelőzni és felismerni a vészhelyzeteket, s mi a teendő ezekben a helyzetekben;
- a folyamatos cukorszint figyelő szenzorral / inzulinadagoló pumpával rendelkező gyermek esetén az eszközök értesítéseinek figyelemmel kísérése.

Ha gyermek hány - a hányás diabétesszel veszélyes - a szülőket azonnal értesíteni kell. A második hányás után a gyermekorvosi ügyeletet értesíteni kell. Ha a szülők nem elérhetők, a gyereket mentővel kell kórházba vinni.

Ha a gyermek belázasodik, akkor a szülőket értesíteni kell, akik kötelesek a gyerekekért jönni.

3. Az óvoda alapidokumentumainak szükséges kiegészítése, módosítása

SZMSZ módosítása:

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátása – című fejezettel való kiegészítés beemelése

Házirend módosítása a következő pontokban:

- 7.2. A gyermekek egészsége érdekében a gyermekek által betartandó előírások
- 8. A gyermekekkel kapcsolatos egészségügyi szabályok
- 9. A gyermekek felszerelése és eszközei

A gyermekek az öltözőszekrényben és zsákban semmilyen ételt nem tárolhatnak. Ünnepi (születésnap, névnap, karácsony stb.) kínálásra csak az üzletben kapható eredeti (bontatlan) csomagolású, szárazsütemény vagy számlával és az összetevőket tartalmazó, fogyaszthatóságot feltüntető,

cukrászdában frissen készült torta/sütemény fogyasztható. Ebben az esetben megkérjük a szülőket, hogy ezen szándékukat előre jelezzék, hogy a cukorbeteg gyermek szülei is előre gondoskodhassanak gyermekük számára fogyasztható süteményről.

Cukor és egyéb édességet a gyermek nem hozhat be az óvodába csak kivételes esetben, ha erre külön engedélyt kapott.

4.Étkezés biztosításának megszervezése

Az étkezés a gyermek nevére kiállított orvosi szakvélemény javaslata alapján történik. Diétás étkezés esetén a dietetikus, a gyermek nevére kiállított orvosi szakvélemény alapján állítja össze az étlapot, a szénhidrát mennyiséget figyelembe véve. Az orvosi szakvéleményt a szülő az óvoda és a dietetikus rendelkezésére bocsátja. Az óvoda a gyermek számára háromszori étkezést biztosít (tízórai, ebéd és uzsonna) az óvodai tartózkodás idejének függvényében.

Az óvodás korosztály számára a diabétesz étkeztetés térítésmentes a Tartós beteg igazolással. Az étkezés megrendelését az óvoda végzi. Az étkezés lemondását a szülő telefonon vagy e-mailben teheti meg reggel 9.00-ig. Az étkezés lemondását a következő naptól tudjuk figyelembe venni.

A szülő feladata a napközbeni vércukor ingadozást kiegyenlítő keksz, gyümölcs, gyümölcspüré ...stb. biztosítása. Ezeket a csoportszobában a pedagógusok egy névvel ellátott dobozban tárolják, felhasználásukat/elfogyasztásukat követően a szülő köteles a pótlásukról a lehető legrövidebb időn belül gondoskodni. Szükséges minden keksz, üdítő CH mennyiségének a jelölése a csomagoláson, melyet bekészítenek a gyermek dobozába.

A szülők feladata minden rendelkezésükre álló- a gyermek óvodai ellátását segítő- orvosi lelet, szakvélemény, elérhetőség folyamatos frissítése, átadása: a gyermek diabetológus kezelőorvosának, házi gyermekorvosának telefonszáma, valamint saját telefonos elérhetőségük biztosítása a gyermek óvodai tartózkodása alatt.

A diabéteszes gyermek óvodai ellátásának – reggeli érkezéskor mért vércukorszint mértéke, mozgásos tevékenységek előtt/ után mért vércukorszint, diétás vagy normál étkezés – egyénileg meghatározott mértékét a gyermek diabetológus szakorvosa határozza meg. Ez az írásos dokumentum határozza meg a gyermek ellátásának óvodai kereteit, tehát ezek az adatok minden cukorbeteg gyermek esetében egyediek!

5.Személyi feltételek megteremtése, a munkarend kialakítása

A cukorbeteg gyermek csoportba történő besorolása előtt egyeztetés történik a csoportban dolgozó pedagógusokkal. A pedagógusok munkarendjének kialakítása során biztosítani szükséges a cukorbeteg gyermek ellátásához azt a pedagógust, akinek ismerte van az ellátás módjáról! Ez minden esetben előzetes egyeztetést igényel, konkrét személykijelölést kíván a gyermek ellátására a délelőtti és a délutáni műszakban egyaránt, és komoly figyelmet kell fordítani a nyári időszakban és a csoportösszevonások esetében is. A diabéteszes gyermek napi gondozási feladatait a szülő joga és kötelezettsége is átadni a pedagógusnak, nincs az a szakkönyv vagy tanfolyam, mellyel ez kiváltható lenne. A diabéteszes gyermek fogadását a szülőkkel való konzultációval kezdjük, melyet nyugodt körülmények között teszünk meg, időt hagyva az eszközök kipróbálására és a kérdések feltevésére. A

szülők szóban és írásban is átadják a gyermek intézményi gondozásának tervét: a gyermek diabéteszes napirendjét, mely illeszkedik az óvoda napirendjéhez. Ezt követi egy "diabéteszes" beszoktatás is, amikor a szülő az óvodai normál élet közben is megmutatja, elmondja a teendőket, és 1-2 nap alatt átadja azt a diabétesz segítőknek.

Óvodánkban jelenleg 2 fő óvodapedagógus, 1 pedagógiai asszisztens és egy dajka végzettségű kolléga rendelkezik az Oktatási Hivatal által indított diabéteszes gyermekek ellátását célzó képzés elméleti és gyakorlati részének teljesítésével. Egy óvodapedagógus kolléga az őszi félévben tud csatlakozni a képzés elméleti részéhez.

Kiemelt fontosságú a kollégák közötti szoros kommunikáció, a nevelőtestület – alkalmazotti közösség tájékoztatása a speciális ellátást igénylő gyermek személyéről.

6. Szülői házzal való kapcsolat kiépítése, orvosi dokumentáció ismerete, a gyermek napirendjének megismerése

A cukorbeteg gyermek óvodai felvétele esetén szükséges a gyermek ambuláns lapjának a bekérése. (GDPR szabályzat/ különleges adat megismerése és tárolása) Az ambuláns lap tartalmazza az adható napi/étkezések szénhidrát (CH) mennyiséget és az inzulin adagolását. Az ambuláns lapot megküldjük az étkezést biztosító konyha dietetikusának, illetve a gyermek fejlődési naplójába kerül.

A cukorbeteg gyermek óvodai felvétele esetén az óvodába érkezést megelőzően személyes konzultációs lehetőséget kérünk a szülőktől, melyen minden – a gyermekkel közvetlen kapcsolatba kerülő kolléga részt vesz. A megbeszélés során szülői elmondásra az óvodapedagógusok jegyzetet készítenek, mely többek között a következőket tartalmazza:

- ✓ A reggeli ébredés ideje – inzulin mennyisége – elfogyasztott CH mennyiség/ reggeli étkezés formája
 - Óvodába történő érkezés várható időpontja
 - Vércukorszint mérések ideje a nap folyamán
 - Tízórai étkezés ideje, arra elfogyasztott CH mennyiség/ étkezés formája – gyümölcs
 - Délelőtti végzett kedvelt tevékenységtípusok (pl. mozgás időtartama)
 - Ebéd időpontja, elfogyasztott CH mennyiség
 - Uzsonna időpontja, elfogyasztott CH mennyiség
 - Óvoda elhagyásának várható időpontja
 - Vacsora/pótvacsora/éjszakai mérések - gyakorisága
- ✓ További információk bekérése a szülőktől:
 - Jelzi-e gyermek, ha vércukorszint ingadozást érez? Melyek a tünetei?
 - Mennyire önálló? Mennyire együttműködő?
 - Mennyire megbízható az étkezési kontrollja? Elfogadja – e kínált ételt?
- ✓ Milyen ételeket fogyaszt szívesen /mely ételeket utasítja el?

A cukorbeteg gyermek ellátása során mind az intézmény, mind a szülői ház biztonságérzetét erősíti, ha a felek folyamatosan elérhetőek egymás számára a gyermek intézményben való tartózkodása ideje alatt. Ezért olyan telefonszámot kérünk a szülőktől, amelyen a hívást minden esetben fogadják. A szülők bizalmának elnyerése és megtartása meghatározó az együttműködésben, s különösen nagy jelentőséggel bír ez a cukorbeteg gyermekek esetében. A szülői jelzések fogadása, az intézményi

szabályokhoz alakítható külön kérések teljesítése segíti a mindennapos feladatvégzésünket. Az óvodai csoportszoba kialakítása során a cukorbeteg gyermek eszközeinek az elhelyezésére fix helyet kell biztosítani:” Nasi doboz „telefonhoz csatlakoztatható eszköz.

7. Napirend kialakítása

Az óvodai csoport napirendjének és programjainak a kialakítása során figyelemmel kell lenni a cukorbeteg gyermek ellátásának sajátosságait: vércukorszint mérések ideje, étkezések ideje, inzulin adagolásának ideje-helye, mozgástevékenység hatása.

Javasolt a napirendi pontok közül azokat egybehangolni, amelyek nagy szervezést igényelnek. Ilyen a déli időszak, mely magában foglalja az udvarról történő beérkezést, az ebédeltetés és a délutáni pihenő előkészítését.

A napirendi tevékenységek kialakításánál figyelembe kell venni, hogy a csoportban dolgozó pedagógus általában nincs egyedül a csoporttal, folyamatosan számíthat dajka vagy a pedagógiai asszisztens jelenlétére.

A napirendben kiemelt figyelmet igényel a mozgásos tevékenységek szervezésének ideje.

A normál vércukor érték egészséges ember esetében: 4-7 mmol/l, a diabéteszes gyermeknél tágabb határ megengedett, általában a 3.6- 10 mmol/l vércukorérték az elfogadott. Diabéteszes gyermeknél a magas érték meghatározása diabetológus hatásköre.

Az inzulinnal kezelt gyermekeknek testmozgás előtt és után is többlet szénhidrátmennyiségre és/vagy kevesebb inzulinra van szükségük. A mozgás hatására a vércukorszint rövid idő alatt (5-10 perc) alacsony tartományba (3.6 mmol/l) kerülhet! Ebben az esetben többlet szénhidráthoz kell juttatni a gyermek szervezetét. Magas vércukorértéknél (12 mmol/l felett) pedig kerülendő a mozgástevékenység.

Általánosságban elmondható, hogy a mozgást nem szabad elkezdni, ha a vércukor 3.6 mmol/l alatt vagy 12 mmol/l felett van. 3.6 mmol/l alatt a megkezdett mozgás hypoglikémiát fog okozni, míg 12 mmol/l felett egyéb élettani hatások miatt a vércukorszint csökkenés helyett inkább még magasabbra emelkedik.

A szülővel egyeztetve a cukorbeteg gyerekek is részt vesznek a mozgásos foglalkozáson.

A mozgásos tevékenysége során az alábbi szempontok szerint járunk el:

- ✓ Mozgás előtt, közben és után is fontos külön figyelmet fordítani a cukorbeteg gyerekekre.
- ✓ Vércukorszint mérést végzünk a mozgás előtt – alatt – után, az egyéni sajátosságok figyelembevételével, szükség szerint.
- ✓ Figyeljük a gyermek figyelmeztető tüneteit a mozgástevékenysége alatt. Ha a cukorbeteg gyerek viselkedése eltér a megszokottól, hirtelen elfárad, leül, vagy a rá jellemző, egyedi tüneteket mutatja, le kell ültetni és a vércukorértékét vércukorméréssel szükséges ellenőrizni.
- ✓ Alacsony vércukorérték esetén plusz szénhidrátfogyasztás szükséges, ha a vércukorszint rendeződött, a mozgás folytatható.
- ✓ Minden esetben biztosítjuk, hogy a gyermek közelében legyen gyümölcslé, keksz, szőlőcukor és a vércukormérő.

8. Az ellátás tervezése és megvalósítása

A cukorbeteg gyermek integráltan vesz részt az óvodai nevelésben. Törekszünk arra, hogy egy óvodai csoportban csak egy cukorbeteg gyermek legyen. A csoportban dolgozó óvodapedagógusok a pedagógiai asszisztens és a dajka támogatásával végzik a gyermek napközbeni ellátását. Az ellátáshoz szükséges eszközök:

- ✓ Vércukor mérő/ tesztcsík
- ✓ Inzulinadagolóhoz toll/pen vagy inzulinpumpa
- ✓ Napló, az értékek bejegyzéséhez – inzulinadagoló toll/pen esetén

Az eszközöket a szülő biztosítja, javasolt egy erre rendszeresített hátizsákot beszerezni a gyermek számára. A hátizsák további tartalma lehet a Glucagon nevű kit(készlet) életmentő eszköz

A rendszeres vércukormérés a cukorbeteg gyermek számára a hétköznapiak része. A vércukormérés segít megelőzni az esetleges rosszulléteket és segíti a kiegyensúlyozott, nem-cukorbeteghez hasonló vércukorprofil elérését.

A gyermek vércukorszintjének mérését a szülő által megadott időpontban mérjük / az inzulinpumpa által mért értéket a telefonhoz csatlakoztatható eszközön nyomon követjük

Általános eljárásban, a mérést, az alábbi esetekben szükséges elvégezni:

- étkezés előtt és esetleg utána 1-1.5 órával
- mozgás előtt és után
- indokoltág esetén: a gyerek nem jól érzi magát, az alacsony vagy a magas vércukorszint tüneteit mutatja.
- ✓ Vércukor tartományok:
 - 3.6 mmol/ alatt alacsony vércukorszint **hypoglikémia**, ("hipó")
 - 4-10 mmol/ között normál, jó vércukorszint.
 - 10 mmol/ felett magas vércukorszint **hyperglykémia (hyper)**
- ✓ Inzulin pótlása:

Az inzulin pótlásának módja az injekció, melyet tollal/pennel vagy inzulinpumpával adagolunk. Az eszköz a kezelőorvos javaslatára kerül kiválasztásra és a gyermek hátizsákjában megtalálható. Az inzulin adagolását mindig az egyedi inzulinigény határozza meg, melyet a szülő a Naplóba jegyez fel. Az inzulin beadása során a naplóban rögzített mennyiséget és időpontot követjük, ettől eltérni a szülővel való egyeztetést követően lehet. A beadás helyét (comb, kar, has) a szülő kérésének megfelelően választjuk meg.

Az inzulin beadása egyrészt nagy figyelmet igényel a felnőtt részéről, másrészt intimitást igényelhet a gyermek részéről, ezért lehetőséget biztosítunk a külön helyiségben történő beoltásra. Ebben az esetben az óvodai csoport felügyeletét biztosítani szükséges más kolléga bevonásával.

Alacsony vércukorszint (hypoglikémia – 3.9 mmol/l alatti vércukorérték)

Veszélye minden inzulinnal kezelt cukorbeteg esetén fennáll, súlyos esetben eszméletvesztést, akár életveszélyes állapotot okozhat. Az enyhe vércukorkilengések a cukorbeteg hétköznapiak részei. Sokszor még az egészen kicsi gyerekek is megbízhatóan képesek ezt jelezni. Egyéni, de jellegzetes tünetei vannak, melyeket időben felismerve és közbeavatkozva a komolyabb rosszullét kiküszöbölhető. Nagyon fontos, hogy a gyermek egyedi tüneteit ismerjük, és időben beavatkozva megelőzzük az eszméletvesztést.

Leggyakoribb okai:

- késve elfogyasztott, kimaradt vagy nem elegendő szénhidráttartalmú étel
- testmozgás
- túl sok inzulin Tünetei:
- "mintha részeg lenne"
- sápadtság, remegés, verejtékezés
- gyengeség, bizonytalanság
- a szokásostól eltérő feszült, ingerlékeny viselkedés, esetleg agresszió
- koncentráció-zavar
- hirtelen jött fáradtság
- koordinálatlan mozgás, szédülés
- szélsőséges esetben görcsök, eszméletvesztés,

Teendők hypoglikémia esetén:

✓ Vércukormérést követően a mért vércukorértéknek megfelelően, a szülővel egyeztetett mennyiségben adunk plusz szénhidrátot a gyerekeknek (pl. 1-2 dl gyümölcslé, cukros ital, pár szem szőlőcukor, néhány szem keksz). A plusz elfogyasztott cukornak köszönhetően a vércukorszintnek gyorsan, 10-15 perc alatt helyre kell állnia, és a tünetek megszűnnek. Hogy erről megbizonyosodjunk, hypoglikémia után 15 perccel érdemes a vércukorszintet visszamérni.

✓ A Glucagon nevű kit (készlet) életmentő eszköz, glükagon nevű hormont tartalmazó injekció, mely izomba beadva gyorsan és jelentősen emeli a vércukorszintet, így életmentő a nyelni már képtelen, eszméletlen cukorbeteg számára. A gyermek tartózkodási helyén, szobahőmérsékleten vagy hűtőben lehet tárolni, a gyermekek hátizsákjában megtalálható.

✓ Fontos információ: 10 éves kor alatt csak a fele adagot adjuk be a gyerekeknek! Forrás: <https://szurikataalapitvany.hu/tunetek-vercukormeres-vercukoreredmeny/vercukor-ertekek/>

✓ Ha nincs lehetőségünk azonnal megmérni a hypoglikémia tüneteit mutató gyermek vércukrát, akkor is javasolt kb. 15 gramm gyorsan felszívódó szénhidrát adása, mivel a hypoglikémia esetén ez nagyobb segítséget jelent, mint az esetleges tévedés esetén a magas vércukorszint további emelésének káros hatása. Természetesen utána, amint lehetséges, a vércukorszintet ellenőriznünk kell.

Mit NE tegyünk hypoglikémia vagy annak gyanúja esetén?

- Ne hagyjuk magára a gyereket!
- Ne küldjük el ételért a dajka nénihez vagy a csoportszobába!
- Ne késlekedjünk a beavatkozással!
- Ha a gyerek nem tud nyelni, eszméletlen, TILOS etetni-itatni a fulladásveszély miatt!
-

Magas vércukorszint (hyperglykémia) a 10 mmol/l feletti érték.

Rossz közérzetet okoz, de közvetlen életveszélyt nem. Hosszú távon ugyanakkor a kilengő vércukorértékek károsítják az ereket, ezért kerülni kell a kíváncsnál magasabb értékeket.

Tünetei:

- ✓ megnövekedett szomjúságérzet
- ✓ gyakori vizeleési inger
- ✓ indokolatlan fáradtság, kimerültség
- ✓ homályos látás
- ✓ zavartság, koncentrációzavar
- ✓ száraz, viszkető bőr
- ✓ rossz közérzet, fejfájás
- ✓ tartósan magas, fél-egy napot meghaladó, jelentős vércukorkilengés esetén hányás, gyomorfájdalom, acetonos lehelet, légszomj léphet fel.

Teendők hyperglikémia esetén:

- ✓ Vércukormérést követően korrigálunk, rendezzük a vércukorszintet. A vércukorszint rendezésében segít, ha ilyenkor sokat iszik a gyermek (cukormentes italt, leginkább vizet vagy üres teát), szükség esetén plusz inzulin beadása is szóba jön. Az inzulinok között nagy különbségek lehetnek, a korrekció szükségességéről és annak módjáról a szülőt kell megkérdezni.
- ✓ Ha a gyermek zavart, erőlködve, sípolva vesz levegőt, lehelete aromás, közérzete rossz, haladéktalanul értesítjük a szülőket, gondviselőket! A vércukorszint rendezése mellett sokszor orvosi beavatkozás is szükséges. Magas vércukorszint esetén a vér ketonszintjének az ellenőrzése is szükséges, ami ma már a vércukormérőhöz hasonló kisgéppel megvalósítható. Ezzel ma már épp oly rutinszerűen ellátjuk a diabéteszes gyerekeket, mint a vércukormérővel.
- ✓ Magas vércukorszint, emelkedett vér ketonszint azonnali kórházi ellátást, infúziós kezelést igényel.
- ✓ A megelőzésére fontos figyelni, ezért szükséges (többek közt) a rendszeres vércukormérés, ellenőrzés. Különösen igaz ez inzulinpumpát használó gyermekeknél, akiknél a pumpa nem várt technikai problémája viszonylag rövid idő alatt inzulinhiányos állapotot és meredeken emelkedő vércukorszintet eredményezhet.

HÁNYÁS ESETÉN AZONNAL ÉRTEŚÍTENI KELL A SZŰLŐT!

9. Ünnepek, születésnapok, intézményen kívüli programok

Az óvodai ünnepek és születésnapok, kirándulások, séták megrendezése nagy körültekintést igényel, ha cukorbeteg gyermek van a csoportban. A tervezés és szervezés során ügyelni kell az alábbiakra:

- ✓ A program ideje a napirendben
- ✓ Külső helyszín esetén a lehetőségek felmérése
- ✓ Étkezés, nassolás formája, ideje, mennyisége
- ✓ Mozgástevékenység formája, ideje, mennyisége
- ✓ A program lebonyolítása közben a cukorbeteg gyermek tevékenységének megfigyelése, a vércukorszint előzetes egyeztetést igényel

10. Az elfogadás és befogadás segítése – közösségépítés

A cukorbeteg gyermek gyermekközösségbe való beillesztése rendkívüli figyelmet és tapintatot igényel, a gyermekek teljes értékű tagjai óvodai közösségünknek.

A csoportba való besorolásánál az általános szempontokon túl ügyelünk arra, hogy egy csoportba lehetőleg egy cukorbeteg gyermek kerüljön. A csoporttársak és a szülők tájékoztatása elengedhetetlen a beiratkozást követő szülői értekezleten. Eddigi tapasztalataink alapján elmondható, hogy az egészséges gyermekek szüleinek közössége pozitív módon, támogatóan fogadja a helyzetet. A gyermekek először kíváncsisággal fordulnak új társuk felé, de hamar megtanulják, hogy figyelemmel kell lenni irántuk.

A cukorbeteg gyermek felé történő tapintat és őszinteség a saját állapotáról nagyon fontos a nevelésünk során. Ezzel építjük ki azt a bizalmat, mely segítséget nyújt a mindennapokban.

Mellékletek:

1. számú melléklet:

Szülői/törvényes képviselői kérelem

1-es típusú diabétesszel élő gyermek speciális ellátására

Alulírott a Nkt. 62.§ (1c) bekezdésben foglaltak alapján kérelmezem, diabétesszel élő gyermekem részére a speciális ellátást az alábbi tartalommal:

- vércukorszint szükség szerinti mérését,
- szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

A gyermek neve:

A gyermek születési helye/ideje:

Anya születési neve:

A gyermek lakcíme:

A gyermek TAJ száma:

Szülő/ gondviselő telefonszáma/e-mailcíme:

Budaörs, 20.....

Aláírás:

2. számú melléklet:

Adatfelvételi lap cukorbeteg gyermek óvodai felvételére

A gyermek neve:

A gyermek születési helye/ideje:

Anya születési neve:

A gyermek lakcíme:

A gyermek TAJ száma:

Szülő/ gondviselő telefonszáma/e-mailcíme:

A cukorbeteg gyermek óvodai felvétele esetén szülői elmondásra feljegyzünk egy részletes 24 órás napirendet:

Ébredés ideje – inzulin mennyisége – elfogyasztott CH mennyiség/ reggeli étkezés formája	
Óvodába történő érkezés várható időpontja	
Vércukorszint mérések ideje a nap folyamán	
Tízórai étkezés ideje, arra elfogyasztott CH mennyiség/ étkezés formája – gyümölcs	
Délelőtt végzett kedvelt tevékenységtípusok (pl. mozgás időtartama)	
Ebéd időpontja, elfogyasztott CH mennyiség	
Uzsonna időpontja, elfogyasztott CH mennyiség	
Óvoda elhagyásának várható időpontja	

További információk bekérése a szülőktől:

Jelzi-e gyermek, ha vércukorszint ingadozást érez? Melyek a tünetei?	
Mennyire önálló? Mennyire együttműködő?	
Mennyire megbízható az étkezési kontrollja? (Eszik-e titokban?)	

Milyen ételeket fogyaszt szívesen a gyermek? / mely ételeket utasítja el?	
Elfogadja – e a kínált ételt?	

További tájékoztatás az óvoda részéről a szülő/gondviselő felé:

Óvodai feladat:

Orvosi szakvélemény bekérése a szülőtől

Tartósan beteg igazolás bekérése a szülőtől

Étkezések megrendelése a szakorvosi javaslat alapján

Szülő feladata:

- ✓ Orvosi szakvélemények és Tartósan beteg igazolások benyújtása
- ✓ Hiányzás esetén az étkezés lemondása telefonon vagy e-mailben reggel 9.00- ig
- ✓ „Nasi doboz” biztosítása, melyben keksze, üdítő, gyümölcspüré található, amelyet a gyermek szívesen elfogyaszt és szükség szerint pótolja az étkezést. Szükséges minden keksz, üdítő CH mennyiségének a jelölése a csomagoláson, melyet bekészítenek a gyermek dobozába.
- ✓ Az óvodai időszakra összeállított táblázat, amely tartalmazza az étkezésekre vonatkozó tudnivalókat olyan tekintetben, hogy a mért vércukorszint függvényében mikor mennyi CH mennyiséget kapjon a gyermek, mely esetekben iktassunk be plusz vércukormérést és mennyi a déli inzulin mennyisége. (3. sz. melléklet)
- ✓ A délelőtti gyümölcsfogyasztás meghatározására egy táblázat összeállítása:

	5 CH	10 CH	15 CH
Alma (100 g / 7 CH)	72 g	143 g	215 g
Banán (100 g / 23 CH)	22 g	44 g	66 g

- ✓ Diabétesz napló rendszeres vezetése
- ✓ Hátizsák biztosítása, melyben a gyermek ellátásához szükséges eszközök folyamatosan biztosítottak (vércukorszint mérő tesztcsíkkal, diabétesznapló, üdítő, szőlőcukor, glukagon-injekció (narancssárga), szülő/több sürgősségi személy elérhetősége)
- ✓ Gyermek állapotában, illetve kezelésében bekövetkező változásokról tájékoztatást ad az óvoda felé és az ambuláns lapot az óvoda rendelkezésére bocsátja.

Szülői engedélyezés az alábbiakra terjed ki:

- ✓ A csoportba tartozó szülőtársak tájékoztatása.
- ✓ A csoportba tartozó gyermekek számára az életkoruknak megfelelő tájékoztatása a diabéteszes gyermek szükségleteiről, az esetleges krízisállapot legfontosabb ismertetőjegyeiről.
- ✓ A gyermeket ellátó óvodai dolgozó számára a vércukor mérését és inzulin beadása.

- ✓ Szükség esetén azonnali segélyhívószám hívása.
- ✓ Az óvoda kiképzett dolgozója számára - szükség esetén- gyermekének külön kérés nélküli Glukagon-injekció beadása.
- ✓ Az óvoda szükség esetén megoszthassa a gyermeke egészségügyi állapotával kapcsolatos információkat az illetékes személyekkel.

„Eljárásrend a diabéteszes gyermekek ellátására” című dokumentum megtalálható az óvoda honlapján: www.holdfenyovi.hu

Megbeszélésen részt vettek:

Név:

Aláírás:

Budaörs, 20.....

3.számú melléklet:

Napirendi adatlap cukorbeteg gyermek óvodai ellátásához

(inzulinadagoló tollal/pennel kezelt gyermek esetén)

Gyermek neve:

Szülő neve, elérhetősége:

1.Étkezés - óvodai étkezés időpontja: 9.00 (tízórai) -ch mennyiség Mérés időpontja:

Cukormérés eredménye	Teendő	Megjegyzés
pl. 3,9 alatt	2 dl gyümölcsle + 1 keksz (ch)	

2.Étkezés- óvodai étkezés időpontja: 12.00 (ebéd) -ch mennyiség Mérés időpontja:

Cukormérés eredménye	Teendő	Megjegyzés
	10 ch gyümölcs	

3.Étkezés- óvodai étkezés időpontja: 15.00 (uzsonna) -ch mennyiség Mérés időpontja:

Cukormérés eredménye	Teendő	Megjegyzés

Egyéb tudnivalók:

Torna - mozgás –kirándulás/séta esetén:

4.számú melléklet:

Nyilatkozat speciális feladatban való részvétel vállalásáról

A Nkt. 62.§ (1c) bekezdésben foglaltak alapján vállalom az óvodaigazgató által kijelölt speciális feladatot a diabétesszel élő gyermek ellátását az alábbi tartalommal:

- vércukorszint szükség szerinti mérését,
- szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.
- Egyéb:

Budaörs, 20.....

.....
Munkavállaló

4.számú melléklet:

Nyilatkozat speciális feladatban való részvétel vállalásáról

A Nkt. 62.§ (1c) bekezdésben foglaltak alapján vállalom az óvodaigazgató által kijelölt speciális feladatot a diabéteszsel élő gyermek ellátását az alábbi tartalommal:

- vércukorszint szükség szerinti mérését,
- szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.
- Egyéb:

Budaörs, 20.....

.....

Munkavállaló

Jelenléti ív

Nevelőtestületi értekezlet

2025.08.26

1. ~~Xani~~ Liza
2. Kegy Izabella
3. Alden Rik
4. Kujasari Julia
5. Szabó Lilla
6. Pálmahidi Orsolya
7. Kádár Gabriella
8. Wenzel-György Áida
9. Wenzel Pál S. Jolán
10. ~~W~~ fi
11. Wess Ádám
12. Róó Klára Anna
13. Heveny István
14. László
15. Bence
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A nevelőtestület megismerő nyilatkozata

A Holdfény Utcai Óvoda nevelőtestülete az intézmény Diabéteszes gyerekek ellátásáról szóló eljárásrendet a mai napon megtartott nevelőtestületi értekezleten megismerte.

Budaörs, 2025.08.26

Kiss Aniko
igazgató

A nevelőtestület által elfogadott Diabéteszes gyermekek speciális ellátásának helyi eljárásrendjéről szóló tájékoztatást a szülői szervezet megismerte.

Budaörs, 2025.08.29.

.....

SZMK elnöke

Feladó: postmaster postmaster <postmaster@rendeles.t-online.hu>
Küldve: szerda 2025. augusztus 27 8:50
Címzett: igazgato@holdfenyovi.hu
Tárgy: Re: Holdfény Utcai Óvoda- eljárásrendek
Mellékletek: image001.jpg

Jelölő állapota: Megjelölt

Tisztelt Igazgató Asszony !

Az eljárásrendek példanutatóan alaposak, sokrétűek, jól össze állítottak, orvosszakmai szempontból is megfelelőek.

Üdv.: dr. Cs. R.

Idézet (igazgato@holdfenyovi.hu):

Tisztelt Dr. Csányi Róbert !

Telefonbeszélgetésünkre hivatkozva, csatoltan küldöm intézményünk két eljárásrendjének tervezetét.

Szakmai állásfoglalását szívesen fogadjuk!

Üdvözlettel:

Kiss Anikó

igazgató

Holdfény Utcai Óvoda

2040 Budaörs, Holdfény u. 31.

mobil: (20) 391-6984

